

Het Witte Lotusblad

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Loge Witte Lotus

BELGIE/BELGIQUE

P.B./P.P.

2000 ANTWERPEN
GROENPLAATS

BC 30217

Jaargang 10—nummer 7/8

Zomer 2015

Colofon:

Maandblad Erkenningnummer

P708093

Versijnt niet in juli en augustus.

De Belgische Theosofische Vereniging vzw
zetelt in 1000 Brussel, Geuzenplaats 8.

Belgische Theosofische Vereniging vzw:

[Facebook](#)

Theosophical Order of Service:

[Facebook](#)

Verantwoordelijke uitgever :

Sabine Van Osta

p/a Milisstraat 22 - 2018 Antwerpen

Alle activiteiten van de BTV-loges te Antwerpen
gaan door in de Milisstraat 22, 2018
Antwerpen, tenzij anders vermeld.

Voor de inhoud van de artikels zijn enkel de
auteurs verantwoordelijk. Het WLB vormt
geen uitdrukking van enig standpunt van de
BTV en haar afdelingen.

IN DIT NUMMER

<i>De drie doelstellingen</i>	1
<i>Zomernummer</i>	2
<i>De Veda's</i>	
<i>De Aranyaka's</i>	3
<i>Upanishads</i>	5
<i>Bezoek Chittaranjan Satapathy</i>	8
<i>Bharata Samaj</i>	9
<i>Tim Boyd, Internationaal</i>	14
<i>President, op tournee in Europa</i>	
<i>Theosophical Order of Service</i>	
<i>Programma Loge Witte Lotus</i>	15
<i>Korte cursus Astrologie in Brussel</i>	16
<i>Vrijheid van denken</i>	

Loge Witte Lotus is nu ook te vinden op

[Facebook](#)

De drie doelstellingen

De Theosofische Vereniging kent de volgende doeleinden:

1. Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.
2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.
3. Het onderzoeken van de onverklaarde wetten van de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.

De Theosofische Vereniging streeft voor haar leden een volledige vrijheid van denken na. Instemming met bovenstaande drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

De Belgische Theosofische Vereniging vzw

Loges in Antwerpen

Loge Antwerpen

Bijeenkomsten - secretariaat:
Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Voor alle informatie kan u terecht:
Telefoon: (03) 827 43 62 of (03) 272 58 53
E-mail : eddy.doms@pandora.be

Loge Witte Lotus

Bijeenkomsten: Milisstraat 22, 2018 Antwerpen
Secretariaat: Molenkouter 13 Bis, 2890 Sint-Amands
Telefoon: (0476) 879 968 of (0486) 631 997

Website: <http://www.logewittelotus.be>
E-mail: info@logewittelotus.be

IBAN BE 92 7360 0139 2723 - BIC KREDBEBB
tnv Vandekerkhove & Van Osta & Opgenhaffen

Het Witte Lotusblad - zomernummer 2015

Redactie

Zoals elk jaar tracht de redactie van Het Witte Lotusblad een extra nieuwsbrief samen te stellen voor de zomermaanden. Aan dit nummer wordt dan steeds een bepaald thema gewijd en voor 2015 werd als onderwerp 'de Heilige geschriften van India' gekozen.

Alle godsdiensten hebben hun Heilige Geschriften. De Hindoes rekenen echter een zeer groot aantal boeken tot hun Heilige Geschriften. Boeken waarvan vele zelfs grote tot zeer grote uitgebreide werken zijn. Tot de allerbelangrijkste, en door velen wel bekend, behoren:

Kandariya Mahadeotempel

de Sruties, de Veda's, de Smrities, de Upanishads, de Vedanta, de Ramaya-

na, de Mahabharata en de Shrimad Bhagavad Gita.

Om een aantal Heilige Geschriften uit het Hindoeïsme een beetje dichterbij de lezer te brengen, geven we hierna enkele artikels waarvan we hopen dat ze de lezer een beter begrip geven over deze religie en misschien ook aanzetten tot verdere studie.

De redactie neemt nu enkele weken vakantie en wenst iedereen heel fijne en leerrijke zomermaanden.

Redactie

De Veda's, de basisteksten van India

Christian Vandekerckhove

Om de klassieke teksten van India te kunnen begrijpen of te kaderen, moeten we de vroegste geschriften er bij halen: de Veda's. Deze teksten worden meestal 3000 tot 5000 jaar oud geschat. Esoterische bronnen willen ze veel ouder situeren, zij het in mondelinge vorm.

Gehoord of herinnerd?

Zoals algemeen geweten, worden de oudere teksten uit India onderverdeeld in Sruti en Smriti geschriften. Een aparte categorie vormen daarnaast nog de Purana's en Itihasa.

Smriti betekent "wat men zich herinnert". Dit zijn voornamelijk wetboeken en verhandelingen.

Sruti, of "wat gehoord werd" zijn teksten die min of meer geopenbaard werden. De oudste en belangrijkste hiervan zijn de Veda's. We kunnen zeggen dat een groot deel van de later teksten hierop gebaseerd zijn, in de vorm van verhandelingen, toelichtingen, commentaren,...

De taal van de Veda's is het Vedisch Sanskriet, dus het Sanskriet van voor de rationalisering van de spraakkunst door Panini, die meestal wordt gesitueerd rond het begin van onze jaartelling. Deze oude vorm van Sanskriet kunnen we ergens vergelijken met het Latijn en het Grieks van voor de klassieke periode, dus met een veel lossere en soms dub-

belzinnigere grammatica. Wie op school Latijn en Oud-Grieks heeft geleerd, zal voornamelijk met de klassieke taal te maken gehad hebben.

De naam Veda komt van de dhatu (wortel) "vid" of kennis of weten.

We onderscheiden 4 Veda's

1. De Rigveda

Deze bestaat voornamelijk uit hymnen, maar ook uit rituelen voor offers, begrafenissen, enz. Hierin vindt men ook de verering van Soma, Agni en dergelijke. We vinden hierin ook een zeer mooie, symbolische scheppingsmythe.

2. De Samaveda

Deze bestaat uit sacrale gezangen. Een aantal zaken van de Sama Veda is uit de Rig Veda getrokken, maar omgezet om te zingen. Er zijn zelfs technische toelichtingen vermeld over de manier waarop ze moeten worden gezongen.

3. De Yajurveda

De Yajur Veda geeft het ritueel. Letterlijk betekent deze naam: "de wetenschap van de offers" (yajus = offer en veda = kennis). Hier vinden we ook toelichtingen over getallen, zelfs zeer grote getallen en het concept oneindigheid. We onderscheiden twee Yajur Veda's:

De Witte Yajur Veda, of Shukla Yajur Veda geeft de mantra's.

De Zwarte Yajur Veda of Krishna Yajur Veda geeft de aanroepingen.

4. De Atharvaveda

De Atharva Veda geeft sacrale aanroepingen. Deze gaan van heilige hymnen tot magische bezweringen, o.m. voor genezingen, maar ook om lang te leven, vijanden af te weren, de liefde te vinden en voor rijkdom. Er is een zekere gelijkenis met de middeleeuwse grimoires uit Europa.

Nog even over de Rigveda

Het corpus van de Rig Veda

Terwijl van de meeste oude teksten en dus ook Veda's een aantal ver uiteenlopende varianten bestaan, stellen we vast dat de verschillende versies van de Rig Veda eigenlijk vrij consistent zijn. Het boek begint met de Samhita of hymnen. Verder zijn er prozastukken en mantra's.

Het Hindoe Pantheon

We herinneren er aan dat het Hindoeïsme geen polytheïstische religie is, maar een monotheïstische, zij het polymorfistische! De godheden die worden aanbeden, kunnen dus niet worden vergeleken met de goden van de Oude Grieken of de Romeinen. In het Hindoeïsme manifesteert de ene Godheid zich aan de gelovige in de gedaante die hij op dat

Vervolg van pagina 2

De Veda's, de basisteksten van India

Christian Vandekerkhove

moment aanbidt.

Lofzangen aan Agni

Agni, god van het vuur, is de centrale figuur in de Rig Veda. Het vuur verbindt de aarde en de hemel. Dat is dus ook de taak van Agni. Daarnaast heeft hij een zuiverende functie.

Agni manifesteert zich in het vuur van de offerande, maar ook in de zon, in de bosbrand, enz.

In de lofzangen wordt Agni geroemd als de grootste, maar men verwacht van hem ook gunsten, zoals gaven, dagelijkse voorspoed, enz.

*Als een vader voor zijn zoon,
Wees ons zo toegankelijk, O Agni!*

Lofzangen aan Soma

De godheid Soma wordt gesymboliseerd door het sap van de heilige plant Soma, waarvan een drank wordt gemaakt die zowel roes als mystieke verheffing geeft. Het is eveneens een onsterfelijkheidsdrank.

Wij hebben het Soma gedronken.

We zijn onsterfelijk.

We hebben het licht bereikt

En de Goden gevonden.

Andere Godheden

Naast Agni en Soma worden in de Rig Veda nog andere Godheden bezongen als Mitra en Varuna, maar ook Surya, de zon, de nacht, de dageraad, Indra en nog een aantal andere.

Uitwerkingen van de Rig Veda

Elementen van de Rig Veda worden herhaald in de andere Veda's, maar ook in een hele reeks latere geschriften, waaronder bepaalde Upanishads. Vroeger werd de Rig Veda beschouwd als een primitief en naïef geschrift, maar tegenwoordig worden niet enkel de poëtische waarde, maar ook de kosmologische inzichten van de Rig Veda hoog geschat!

De vijfde Veda

Volgens de Chandogya Upanishad, maar ook latere bronnen, worden een aantal recentere teksten beschouwd als de vijfde Veda. Het gaat hier onder meer over de Mahabharata en bepaalde Purana's.

De Aranyaka's, de stem van het woud

Koenraad Elst

Een minder bekend deel van de lange hindoetraditie zijn de *Āranyaka's*. En het valt te vrezen dat mijn geëerde lezers zich ook na dit artikel niet meteen zo'n *Āranyaka* zullen aanschaffen. Zelfs wie dat wil, zal er moeite mee hebben, want er bestaan geen Nederlandse vertalingen, en Engelse vertalingen zijn zeldzaam. Zelfs de Sanskrit originelen zal je in gespecialiseerde indologische boekhandels in India hard moeten zoeken, want nagenoeg niemand is geneigd om ze te lezen.

De *Veda's* ("weten") bestaan uit verschillende lagen:

- De *Samhitā's* of "verzamelingen (van hymnen)", zelf bestaande uit hymnen of *Sukta's* (< *su-vakta*, "goed gezegd"), zelf weer bestaande uit verzen of *Mantra's* ("denkinstrument").
- De *Brāhmana's* of "priester-(boeken)".
- De *Āranyaka's* of "woud-(boeken)".
- De *Upanisad-en* of "geheimleer"/"metaforische (boeken)"; alleen de "grote" *Upanisad-en*, hoogstens een twintigtal, worden hier bedoeld, want zelfs in recente eeuwen zijn er nog tientallen boeken bijgeschreven die ook *Upanisad* genoemd worden.

In India beduidt men deze vier categorieën samen wanneer men het over "de Veda's" heeft. Wanneer men daar zegt dat iets "in de Veda's staat", bedoelt men gewoonlijk dat het in de meest gelezen categorie staat, de *Upanisad-en*. In het Westen daarentegen is de gewoonte gegroeid om alleen de *Samhitā's* zo te betitelen.

www.wikidot.com

Er zijn vier *Veda's*. Daarvan hebben de *Sāma-Veda* ("melodieënkennis") en de *Atharva-Veda* ("priesterkennis") geen *Āranyaka*-aanhangel, de twee andere hebben er elk twee: de *Rg-Veda* ("hymnenkennis") heeft de *Aitarya Āranyaka* ("woudboek van de Ziener Itara") en de *Kausitaki Āranyaka* (idem), en de de *Yajur-Veda* heeft de *Maitrayaniya Āranyaka* (woudboek van de zo genaamde school) en de *Taitti-*

riya Āranyaka ("woudboek van de patrijzen")—toen de latere ziener *Yājñavalkya* zich tijdens het leren van de *Yajur-Veda* arrogant gedroeg en zijn leermeester van hem eiste dat hij de gekregen kennis terug zou geven, braakte hij deze uit, waarop de vogels ze oppikten).

Van de *Samhitā's* leest men doorgaans een bloemlezing. Hun dichtelijk karakter, rijkdom aan beeldtaal (vol verwijzingen die zelfs onderlegde vertalers maar gedeeltelijk begrijpen) en moeilijk vertaalbare woordspelingen, maken hen tot zware kost maar hebben ook hun charmes. De *Upanisad-en* bevatten nog ongestructureerde wijsgerige ontboezemingen. Mits de afspraak dat men door wat *couleur locale* moet waden om de parels te vinden, is hun lectuur zeer lonend. De *Brāhmana's* en *Āranyaka's* daarentegen blijven ongelezen: zij gelden als zeer technisch en saai.

Heel grof veralgemenend zou men kunnen zeggen dat de *Brāhmana's* het *hoe* en de *Āranyaka's* het *waarom* van het ritueel onderrichten, terwijl de *Upanisad-en* het ritueel helemaal overstijgen en zich aan wijsheid wijden. De *Brāhmana's*

Vervolg op pagina 4

Vervolg van pagina 3

De Aranyaka's, de stem van het woud

Koenraad Elst

gaan over *Karmakānda*, “de (rituele) handelingenhelpt”, de *Upanisad*-en over *Jñānakānda*, “de wijsheidshelpt”, de *Āranyaka*'s zitten daar tussenin. Zij behandelen de wijsheidsdimensie van de elementen van het ritueel. Geheime betekenissen van de woorden, gebaren en substanties die in het ritueel gebruikt worden, krijgen hier hun verklaring.

Boeken uit de vier categorieën overlappen nogal. Vooral de *Yajurveda* behandelt het ritueel en gaat aldus naadloos over in de *Brāhmaṇa*'s, boeken met aanwijzingen voor het ritueel. Reeds de oudste Veda, de *Rg-Veda*, bevat diepzinnige gelijkenissen en metaforen die in de *Upanisad*-en hernomen en uitgebreid bespiegeld worden, bv. van de twee vogels die samen op een tak zitten waarbij de ene de bessen opeet en de andere slechts toekijkt, dat als gelijkenis voor het ego dat in de wereld geëngageerd is, en het Zelf dat slechts in zichzelf rust. De *Āranyaka*'s zijn formeel soms slotdeel van de *Brāhmaṇas*, terwijl delen van de *Āranyaka*'s dan weer tot de collectie *Upanisad*-en gerekend worden.

Āranyaka heeft effectief dezelfde betekenis als *Upanisad*: “geheimleer” of “metafoor”. Men spreekt namelijk van “woudboeken” (van *Aranya*, “woud, wildernis”) omdat het een inhoud betreft die in het geheim aangeleerd werd, namelijk doordat meester en leerling zich “buiten gehoorsafstand van het dorp”, dus veelal in het woud, terugtrokken. Inhoudelijk betrof het een figuurlijke of metaforische duiding van het ritueel. Het vuuroffer, de begeleidende handelingen of bewegingen en de gereciteerde hymnen waren niet geheim: allen konden er bij openbare rituelen getuige van zijn. De juiste betekenis van al die elementen behoorde daarentegen tot de vakkennis van de ritualist en werd binnen die vakgroep vertrouwelijk doorgegeven.

Een figuur die de vier categorieën omspant is de ziener *Yājñavalkya*. Hij is verbonden met de *Yajur-Veda*, is auteur van de lijvige *Satapatha Brāhmaṇa* (“priesterboek van de honderd paden”),

en wordt uitvoerig geciteerd in de *Bṛhadāraṇyakopanisad*, de “geheimleer van het grote woudboek”. Dit laatste is één van de belangrijkste werken uit de wereldliteratuur. Zoals men zegt dat heel de westerse wijsbegeerte slechts een reeks voetnoten is bij Plato, zo kan men nagenoeg de hele hindoe-boeddhistische overlevering tot *Yājñavalkya* terugvoeren.

Dasavatara manuscript
www.spiritualia.be

Voorbeelden

Enkele voorbeelden nu uit de *Aitareya Āranyaka*. Het eerste komt uit hoofdstuk 1.3. Het is hier nuttig om weten dat *Brahman* “het absolute” betekent (vaak ook gewoon *Tad* genoemd, “dat”), en dat *Him* ofwel een willekeurige klank is, een zaadmantra, ofwel specifiek het geloei van de koe (“meuh”), een centrale klank in een veehouderscultuur waar alle jongens als koeienhoeder opgroeiden:

“1) Laat hem de dag beginnen met *Him* te zingen, zeggen ze. 2) Waarlijk, het geluid *Him* is *Brahman*, deze dag is ook *Brahman*. Hij die dat weet, verkrijgt *Brahman* door *Brahman*. 3) Terwijl hij met de klank *Him* begint, vormen deze mannelijke klank *Him* en de vrouwelijke hymne een paar. Zo maakt hij een paar in het begin van de hymne om nageslacht te krijgen. Hij die dat weet, krijgt vee en nageslacht. 4) Of, terwijl hij met de klank *Him* begint, zoals een houten spade, zo graaft de klank *Him* het *Brahman*, het extract van de Veda's, op. En zoals een man eender welke, zelfs de hardste, bodem wil opgraven, zo graaft hij het *Brahman* op. 5) Hij die dat weet, graaft door middel van de klank *Him* alles wat hij verlangt, op. 6) Als hij met de klank *Him* begint, is dat het apart

houden van goddelijke en menselijke spraak; daarom houdt hij die begint na de klank *Him* geuit te hebben, goddelijke en menselijke spraak uit elkaar.”

Het tweede voorbeeld komt uit hoofdstuk 2.4. Het echoot een bekende formule die ook in de *Yajur-Veda* en de *Upanisad*-en voorkomt: *So'ham < Sah aham*, “hij--ik” (Hij die in de zon woont, hem ben ik). Dat is eigenlijk de centrale metafoor of betekenisoverdracht: de correspondentie of overeenkomst, “zo boven, zo beneden”:

“6) Dat wat ik ben, dat is hij [de zon]; wat hij is, dat ben ik. 7. Dat is gezegd geweest door een Ziener (*Rg-Veda* 1:115:1): ‘de zon is het zelf van al wat beweegt of rust.’”

Het laatste voorbeeld, uit hoofdstuk 3.6, noemt een basisbetekenis van de bekende klank *Om*, namelijk “ja”, in sommige moderne Indiase talen voortlevend als het ja-woord *Ām*. Daarnaast is deze oerklank volgens mij eveneens een klanknabootsing van het geloei, maar dan specifiek van de klank waarmee (naar een veeboerin mij uitgelegd heeft) de koe haar kalf naar haar uier roept. Maar hier bedoelt hij dus het “ja” van iemand die toestemt wanneer hem om iets gevraagd wordt, dus die steeds maar weggeeft:

“11) Die lettergreep *Om* [= ja] gaat voorwaarts en is leeg. Daarom, als een man op alles *Om/ja* zegt, dan heeft hij daarmee gebrek aan dat (wat hij weggeeft). Als hij op alles ja zegt, ledigt hij zichzelf en dan is hij niet langer in staat om te genieten. 12) Die lettergreep *Na/nee* is vol van jezelf. Als een man op alles nee zegt, dan zou hij een slechte reputatie krijgen en dat zou hem zelfs hier ruïneren. 13) Laat een man daarom alleen op de juiste tijd geven, niet op de verkeerde tijd. Zo verenigt hij het ware en het onware, en uit de eenheid van die twee groeit hij en wordt hij groter en groter.”

Moge de lezer ook aan deze groei deelachtig worden.

De Upanishads, voertuigen van de Vedantaleer

Christian Vandekerkhove

De Upanishads fascineren reeds lang de westerse mens. Lang voor Max Müller de westerling kennis liet maken met de heilige boeken uit het oosten, waren we in Europa reeds met de Upanishads vertrouwd. Reeds eeuwen waren Upanishads vertaald vanuit het Sanskriet naar het Perzisch en vandaar naar het Frans en het Latijn. De stap naar de andere talen gebeurde langzaam en moeizaam. Het is met deze versies dat de Europese filosofen in contact kwamen.

Wolfgang von Goethe (1749-1832) zegt hierover: **“Wanneer Europa in de 18de eeuw de Upanishads leerde kennen, veroorzaakte dit bijna een tweede Renaissance.”**

Van Arthur Schopenhauer (1788-1860) weten we dat zijn werk duidelijk door de Vedanta is beïnvloed en volgens specialisten, in het bijzonder door de Svetasvatara Upanishad. Dit komt onder meer tot uiting in zijn werk **“De wereld als wil en voorstelling”** (1818, maar herzien en uitgebreid in 1844).

De geschriften van het hindoeïsme worden vaak in twee categorieën verdeeld: de smriti geschriften en de sruti geschriften. De indeling tussen beide is echter niet altijd eenduidig.

Sruti, in het Sanskriet, **wat wordt gehoord**, is een naam die wordt gegeven aan de oudste geschriften. De sruti's werden door de oude zieners (rishi's) gehoord en zijn dus van bovenmenselijke oorsprong. Klassiek wordt met srutigeschriften meestal de Veda's bedoeld, hoewel sommige indelingen ook latere geschriften hier willen onderbrengen. Officieel wordt aangenomen dat de sruti's zo'n 3500 tot 3000 jaar oud zijn. Esoterische bronnen willen dat ze veel ouder zijn, minstens dan toch in mondelinge versie.

Smriti, van de Sanskriet wortel *smr*, *smarati*, zijn de leringen die werden onthouden. De Smriti geschriften zijn recenter en soms meer voor het volk, hoewel soms ook wetenschappelijk. Vaak zijn ze historisch van aard. Zij omvatten onder meer de Purana's en de epische werken als de Ramayana en de

Mahabharata, waartoe zijdelings ook de Bhagavad Gita hoort.

De Upanishads worden meestal ook beschouwd als een onderdeel van de smriti geschriften. De term Upanishad zou vrij vertaald kunnen worden als **“respectvol aan de voeten van de Meester gaan zitten om naar zijn onderricht te luisteren”**.

Binnen de Hindoe geschriften nemen de Upanishads een centrale plaats in. Hun inhoud is zeer gevarieerd.

<http://www.bookdrum.com>

De Upanishads als sluitstuk van de Veda's

De Upanishads zijn oude geschriften uit India, die in het Sanskriet geschreven werden. Ze maken de hoofdbrok uit van de Vedanta. De term Vedanta kan worden vertaald als *einde van de Veda's*. Samen met de Samhita's, Brahmana's en Aranyaka's vormen de Upanishads dus het sluitstuk van de Veda's. Sommige Upanishads worden zelf tot de Aranyaka's gerekend. We zouden kunnen zeggen dat de Upanishads het kennisdeel zijn van de Veda's. Zij zijn een schatkamer aan filosofische, psychologische en religieuze bronnen. De oudste verwijzen vaak naar de Veda's, waarvan ze dus als een filosofische en technische toelichting kunnen worden beschouwd. De Veda's zelf komen volgens sommige geleerden uit de Punjab. Anderen situeren hun oorsprong in Iran of Afghanistan. De rivieren, vermeld in de Rig Veda verwijzen alvast naar de Punjab. Anderzijds moeten we vaststellen dat de geschreven versie van de Rig Veda, in

het Vedisch Sanskriet is, dus ouder dan de grammatica van het Klassieke Sanskriet van Panini, die vaak wordt gesitueerd bij het begin van onze jaartelling. Wellicht is de Rig Veda nog ouder, want ze vertoont taalkundige verwantschappen met de Gatha's van Zarathustra (ca. 1000 VC), wat toch weer doet denken aan Iran. We mogen natuurlijk niet vergeten dat de Veda's de neerslag zijn van een veel oudere orale traditie. Er zijn vier Veda's, de Rig Veda, de Sama Veda, de Yajur Veda en de Atharva Veda. Zeker een deel van de Upanishads kunnen worden beschouwd als behorend bij een van deze vier Veda's.

Ouderdom van de Upanishads

De ouderdom van de Upanishads loopt sterk uiteen. Ze werden door heel wat verschillende auteurs geschreven in een periode van 2.400 tot 1.000 jaar geleden. Het begin van de Upanishads valt in tijd dus min of meer samen met het ontstaan van het Boeddhisme, de huidige manifestatie van het Jainisme, maar ook van Confucius en Socrates!

Tussen het schrijven van de Veda's en de Upanishads zien we een geleidelijke overgang tussen het polytheïsme van de Vedische periode en het monotheïsme, zij het polymorfisme van de Vedanta. Niet alle geleerden zullen het ermee eens zijn met het huidige Hindoeïsme monotheïstisch te noemen, maar het is zeker verdedigbaar, in de zin dat de ene godheid zich aan de mens manifesteert in de vorm waarin hij hem/haar vereert. Zo kunnen nog steeds nieuwe goden ontstaan, die in feite enkel nieuwe manifestatievormen zijn van de ene godheid. In de volkse beleving van de religie zijn het natuurlijk allemaal verschillende godheden. Een andere overgang, misschien minder zwart-wit, tussen de Veda's en de Upanishads, is de stap van louter devotie en ritueel, naar de zoektocht naar het Zelf en de relatie tussen Atman en Brahma. Deze overgangen of evoluties hebben enkele millennia in beslag genomen, vandaar ook de vaak

Vervolg van pagina 5

De Upanishads, voertuigen van de Vedantaleer

Christian Vandekerkhove

tegenstrijdige standpunten die we in al deze geschriften zullen aantreffen.

Omvang van de Upanishads

Er kan moeilijk worden gezegd hoeveel Upanishads er zijn. Het betreft natuurlijk geen canonic corpus, hoewel... Sommige inventarissen komen uit om en bij de 140 verschillende teksten. Het Muktika canon, gepubliceerd zo'n 500 jaar geleden en in een wetenschappelijke editie bij de Theosophical Publishing House in Adyar heruitgegeven door Dr. Krishna Warriar, zegt dat er 180 Upanishads zijn, waarvan het Muktika canon zelf nummer 180 is. Het is terug te vinden in een dialoog tussen Rama en Hanuman. Anderen spreken van ongeveer 200. De langste Upanishads beslaan enkele honderden pagina's; de kleinste soms maar een halve pagina.

Inhoud der Upanishads

De Upanishads zijn zeer gevarieerd qua inhoud. We komen hier teksten tegen met diep psychologische inhoud over denken en waarnemen. Andere zijn eerder religieus, theïstisch of atheïstisch en zelfs pantheïstisch. De verschillen hebben onder meer te maken met de ouderdom van de tekst, maar ook met de respectievelijke Veda, waar ze bij horen. Voor de bestudeerders van de verschillende scholen van yoga, kunnen de Upanishads belangrijke informatie geven.

Een thema dat hier vaak terugkomt is de stelling dat de menselijke ziel gelijk is aan God. (Atman = Brahman).

De Upanishads zijn ook een schatkamer voor de mantra's. Van een aantal mantra's, onder meer de OM, wordt de betekenis ontrafeld en de uitspraak uitgelegd.

Commentaren

De bekendste commentaren op de Upanishads werden gegeven door Sri Shankara, die leefde rond het jaar 800.

Betekenis van de Upanishads

De Veda's waren zeer religieus geschreven, meestal met aanroepingen en gebeden. De Upanishads zijn hier eigenlijk een technische uitwerking van.

In een aantal Upanishads vinden we ze-

ker nog wel een deel aanroepingen, maar de algemene teneur is veel wetenschappelijker. Er wordt gereflecteerd over de onderwerpen. De analyses over de menselijke geest gaan soms verbluffend diep, als we bedenken in welke tijd ze werden geschreven.

<http://www.chennai.math.org>

Overzicht van de Upanishads

De 10 voornaamste Upanishads, zijn deze die door Sri Sankara werden commentarieerd. Soms worden er 12 toe gerekend, als de Svetasvatara Upanishad en de Kausitaky Upanishad meegerekend worden.

Isa Upanishad (ook gekend als Isavasya Upanishad) is een van de oudste van de grote Upanishads. Met haar 18 verzen, is ze bij de kortste. De toelichtingen zijn meestal veel uitgebreider dan de tekst zelf. Ze zou dateren van ca. 700 VC. Ze hoort bij de Yajurveda. Ze spreekt over een opperwezen en duidt op het nut om de Atman of ziel te leren kennen. Deze Upanishad begint met volgende invocatie:

“Dat (De allerhoogste) is volmaakt. Dit (alles in de waarneembare wereld) is volmaakt. Trek volmaakt van

volmaakt af, wat overblijft is volmaakt.

Om, moge vrede, vrede, vrede overal zijn” (de term “volmaakt” kan hier ook worden vertaald als “oneindig”)

Dan volgt de eerste vers die talrijke denkers, maar ook andere Upanishads heeft geïnspireerd. De Bhagavad Gita zou kunnen worden gezien als een uitwerking hiervan. Een mogelijke parafrasering hiervan is:

“Alles wat in het universum beweegt, is een gewaad van de Heer. Geniet ervan, maar bescherm uw Zelf tegen het begeren ervan.”

In deze tekst wordt de nadruk erop gelegd dat alles één is.

Kena Upanishad (ook gekend als Talavakara Upanishad) omvat slechts 34 verzen en hoort bij de Samaveda.

Na de invocatie, begint de tekst met een discussie tussen onderzoeker en leraar over de vraag wat het denkvermogen op zoek doet gaan, de tong doet spreken, enz. Deze Upanishad bestaat uit twee delen. Eerst wordt onderzocht wie of wat achter de verschijnselen van de wereld zit. Het antwoord is Brahman. Het tweede deel wordt in eerder mythologische of esoterische termen uitgewerkt.

Het geheel kan worden gezien als het onderzoek naar de relatie tussen het bewustzijn van de mens en dat van Brahman. De ziel wil Brahman leren kennen en zal hier slechts deels in slagen. Wat gebeurt er in mij en hoe verhoudt dat zich tot het Al?

Katha Upanishad (of Kathaka Upanishad) is de grote klassieker onder de Upanishads over de ziel en God in relatie tot de dood. Deze Upanishad behoort bij de Yajurveda.

Naciketa (gewijd aan de Dood), de zoon van de arme, doch vrome Brahman Vajasravasa, merkt dat zijn vader zijn oude, zieke koeien heeft geofferd voor een priester. Hij vindt dit offer van zijn vader eigenlijk te weinig en vraagt om zelf geofferd te worden. Dus wordt hij door zijn

Vervolg op pagina 7

Vervolg van pagina 6

De Upanishads, voertuigen van de Vedantaleer

Christian Vandekerkhove

vader naar Yama (de Heer van de Dood) gestuurd, waar hij drie dagen en drie nachten zonder eten op hem wacht. Yama wil hem belonen voor zijn geduld en zijn ongemak vergoeden, door drie wensen voor hem in te willigen.

De eerste wens van Naciketa is dat de woede van zijn vader zou stoppen en dat hij dus levend naar huis terug zou kunnen keren.

Zijn tweede wens is dat Yama hem de vreugde en de vrijheid onderwijst, die de geneugten van het paradijs overstijgen.

Zijn derde wens is dat Yama hem hoe niet meer de speelbal te zijn van de reeks van opeenvolgende overlijdens en reïncarnaties.

Een bekende dialoog uit deze Upanishad is dat Naciketa zegt dat er twijfels zijn over het lot van de mens na zijn dood. Sommigen beweren immers dat hij er nog is, terwijl anderen zeggen dat hij niet meer is. Yama antwoordt dat zelfs de goden, sedert het begin der tijden, hier hun twijfels over hebben. Deze waarheid is zo subtiel dat ze niet eenvoudig te begrijpen is. Deze mooie Upanishad leidt tot algehele bevrijding, ver voorbij de grenzen van het intellect.

Mundaka Upanishad (63 verzen) behoort bij de Atharvaveda.

Ze wordt ook beschouwd als een van de inspiratiebronnen voor de Bhagavad Gita.

Inhoudelijk zijn een aantal parallellen vastgesteld met de leringen van het Jainisme en het Boeddhisme. De leer van karma en reïncarnatie komen hier goed tot uiting.

Het ritueel is nog van belang, maar ondergeschikt aan de kennis van Brahman. Brahman is natuurlijk het Atman, maar tegelijk is Brahman het Al, maar is transcendent. Iedere benadering of beschrijving van Brahman is slechts een reductie door het menselijke denkvermogen. Het zelf kan worden bereikt door ascese en door streven naar waarheid.

Mandukya Upanishad (in haar zuivere vorm slechts 12 verzen) Hoewel

ze de naam draagt van een school uit de Rigveda, behoort ze bij de Atharvaveda. De meeste publicaties van deze Upanishad zijn echter zeer uitgebreid, omdat de commentaren van *Gaudapada*, de zgn. *Karika's* of de *Agamasastra*, en de commentaren van *Sjankara* er aan toegevoegd zijn. Van *Gaudapada* weten we enkel dat hij de leermeester was van *Govinda*, de leraar van *Sjankara*.

Er is niets dat niet Brahman is. Atman, het Zelf is Brahman!

Deze Upanishad handelt over de OM, waarna de vier staten van het bewustzijn worden verklaard:

1. De wakende staat (Vaisvanara), met de waarneming naar buiten gericht.
2. De droomstaat (Taijasa), met de waarneming naar binnen gericht.
3. De droomloze staat (Prajna), de wetende staat, waarbij lager en hoger zelf eenzijn.
4. Over de vierde staat (Turiya) kan niets worden gezegd. Er is innerlijke stilte met enkel het Zelf, zonder dualiteit.

Over het belang van de Mandukya Upanishad, zie infra de opmerking bij de Muktikopanishad.

Taittiriya Upanishad behoort bij de Yajurveda.

http://www.yogananda.com.au/g/g_aum.html

De naam zou verwijzen naar de ziener Tittiri.

Eerst komt een aanroeping uit de Rigveda.

Verder vinden we de leer van de voertuigen van de ziel.

Wanneer deze voertuigen worden uitgeschakeld, komt het ware Atman tot zijn recht.

Prasna Upanishad behoort bij de Atharvaveda.

Prasna betekent *vraagstelling* en deze korte Upanishad berstaat uit zes vragen van zes wijzen aan de grote wijze *Pippalada*, na hem offergaven te brengen. Hij eiste echter een jaar van meditatie alvorens ze hun vragen mochten stellen.

Deze Upanishad gaat over leven en stof en over de adem of prana in al zijn aspecten.

Aitareya Upanishad (33 verzen) behoort bij de Rigveda. Hij wordt soms tot de Aranyaka's gerekend, want is het laatste deel van de Aitareya Aranyaka. Zijn naam duidt op de wijze Mahaidasa Aitareya die hem zou geschreven hebben. Hij handelt over Brahman, Atman en de identiteit van beide.

Chandogya Upanishad (8 hoofdstukken) behoort bij de Samaveda. Hij wordt gesitueerd in de 6de eeuw VC.

Hierin wordt gesproken over de Yajna's of vuuroffers.

Brihadaranyaka Upanishad

Samen met de Chandogya Upanishad en de Jaiminiya Upanishad, gaat de Brihadaranyaka Upanishad door voor de allereerste. Hij behoort bij de Yajurveda. Ook deze wordt, zoals uit de naam al duidelijk is, gerekend tot een deel van de Aranyaka's. Hij werd geschreven in de 9de eeuw VC. De oudste versie zou gemaakt zijn door de wijze Yajnavalkya en later een aantal maal door anderen bijgewerkt. Het gaat hier om een zeer uitgebreide studie over het Atman of het Zelf.

Een minder bekende reeks van 30 Upanishads

Deze werden in het Engels vertaald door K. Narayanasvami Aiyar en gepubliceerd in het jaar 2000 door Parimal Publications in Delhi. De auteur deelt ze in per thema en vermeldt erbij tot welke van de vier Veda's ze behoren:

Vervolg op pagina 8

Vervolg van pagina 7

De Upanishads, voertuigen van de Vedantaleer

Christian Vandekerkhove

1. Vedanta Upanishads

Muktikopanisad, waarin onder meer wordt gezegd dat wie niet in de gelegenheid is de meer dan honderd Upanishads te lezen, kan volstaan met het bestuderen van de *Mandukya Upanishad*.

Sarvasara Upanishad
Niralamba Upanishad
Maitreya Upanishad
Kaivalya Upanishad
Amritabindu Upanishad
Atmabodha Upanishad
Skanda Upanishad
Paingala Upanishad
Adhyatma Upanishad
Subala Upanishad
Tejobindu Upanishad
Brahmopanisad
Vajrasuci Upanishad

2. Fysiologische Upanishads

Sariraka Upanishad
Garbha Upanishad

3. Mantra Upanishads

Tarasara Upanishad

Narayana Upanishad

Kalisanterana Upanishad

4. Sannyasa Upanishads

Bhiksuka Upanishad
Naradaparivrajaka Upanishad

5. Yoga Upanishads

Sandilya Upanishad
Yogatattva Upanishad
Dhyanabindu Upanishad
Hamsa Upanishad
Amritananda Upanishad
Varaha Upanishad
Mandalabrahmana Upanishad
Nadabindu Upanishad
Yogakundali Upanishad

Nog een reeks van 60 Upanishads

De grote Upanishadspecialist Paul Deussen had aan het einde van de 19de eeuw een Duitse vertaling gemaakt van 60 Upanishads. Deze worden eveneens in een Engelse vertaling uitgegeven van de hand van Prof. V.M. Bedekar en Dr. G.B. Palsule. Deze Engelse uitgave is nog steeds verkrijgbaar bij de uitgever

Motilal Banarsidass in Delhi. Deze reeks bestaat voor een groot deel uit een aantal die hierboven reeds werden genoemd, plus een aantal niet eerder vertaalde Upanishads.

Conclusie

We hebben gezien dat de Upanishads qua vorm, taalgebruik en sfeer vaak in plaats en tijd thuishoren in het Oude India. Qua inhoud zijn ze echter tijdloos en kunnen zowel genoten als bestudeerd worden door mensen van alle volken en alle eeuwen. In een vaak poëtische setting leer je geleidelijk aan het onderscheid te maken tussen het ware en het onware. Tegelijk leer je de identiteit te beseffen tussen je ziel en de Alziel. Deze kennismaking moet volstaan om de lezer zijn weg te laten vinden in verdere studie van de Upanishads.

Bezoek Chittaranjan Satapathy aan Brussel

Dr. Chittaranjan Satapathy is lid van de Theosophical Society sinds 1983. Momenteel bekleedt hij de functie van Internationaal Vice-president. Met zijn echtgenote verblijft hij sinds 4 jaar op de Adyar Campus en helpt er bij het werk op de Internationale hoofdzetel.

Tijdens zijn tournee door Europa, bezoekt hij ook Brussel, waar hij voordrachten zal geven op

de **Hoofdzetel van de Belgische Theosofische Vereniging vzw**
Geuzenplein 8
1000 Brussel

op **maandag 10 augustus 2015 om 20 uur: "Theosophy and Krishnamurti"**

en

op **dinsdag 11 augustus 2015 om 15 uur: "Theosophy in daily life"**

De voordrachten zijn in het Engels - vertaling wordt voorzien.

Meer informatie kan u vinden op onze [Facebookpagina](#) en is ook te bekomen op GSM 0486 631 997 of 0476 879 968

We hopen u heel talrijk te kunnen verwelkomen !

De Bharata Samaj, een hervormd Hindoeritueel

Sabine Van Osta

Onderhavig artikel is grotendeels gebaseerd op de tekst van Charles W. Leadbeater, zoals gepubliceerd door onze vierde internationale voorzitter, Curupumullage Jinarajadasa in 1948. Ook vandaag de dag wordt het ritueel, zoals beschreven door Charles W. Leadbeater uitgevoerd in de Bharata Samaj tempel op het domein van de Theosophical Society in Adyar. Zo goed als iedere ochtend, bij het kriecken van de dag, en dit voor de hele duur van de Internationale Conventie, zijn alle afgevaardigden en deelnemers uitgenodigd om deel te nemen aan dit prachtige ritueel. Over het hoe en het waarom, daar tracht deze korte bijdrage een antwoord op te geven.

Deze architectonisch prachtige, niet-sektarische Hindoetempel genaamd de 'Tempel van het Licht' bevindt zich op het domein van de Theosophical Society in Adyar en bevat geen beeltenissen van godheden, maar een vlam. Bij iedere zonsopgang komt een kleine groep toegewijde gelovigen bijeen om het 'Bharata Samaj Ritueel' uit te voeren. Dit hervormd, eenvoudig ritueel, met mooie, diepzinnige gezangen uit de Veda's, werd geformuleerd door ervaren theosofische (Brahmaanse) geleerden, en heeft als centraal thema de beroemde Gayatri mantra. De eerste om dit ritueel uit te voeren was J. Krishnamurti in 1925.

De Bharata Samaj poeja is een ritueel dat haar grondslag vindt in de Hindoetraditie. Zoals we zullen zien is het eerder een “modern” ritueel in de zin dat het nog niet zo heel lang geleden samengesteld werd. Alvorens echter in te gaan op het Bharata Samaj ritueel zelf, leek het ons aangewezen om eerst rituelen in

het algemeen te kaderen binnen de theosofie. Tijdens de voorbije decennia deden, ook in theosofische kringen, nog wel eens meningen de ronde die tamelijk geringschattend of denigrerend kunnen overkomen als het gaat over rituelen en ceremoniën. Het is wel nuttig om dit gegeven terug te plaatsen in het oorspronkelijk kader.

Rituelen en de Theosofische Vereniging

Deze geringschatting van de rituele arbeid heeft onder andere te maken met een zeer klein stukje tekst in een van onze theosofisch-ethische klassiekers, *Aan de Voeten van de Meester*, een pareltje van wijsheid neergeschreven door de jeugdige Jiddu Krishnamurti, waar we het volgende kunnen lezen over ceremoniën, een term die we hier evengoed kunnen vertalen door rituelen:

Maar om deze volmaakte verdraagzaamheid te verkrijgen, moet je allereerst zelf vrij zijn van dweepzucht en bijgeloof. Je moet leren dat ceremoniën niet noodzakelijk zijn; anders zul je denken om enige reden zelf beter te zijn dan zij die ze niet verrichten. Toch moet je hen die nog aan ceremoniën hechten niet veroordelen. Laat hen doen wat ze willen; ze moeten zich alleen niet met jou, die de waarheid kent, bemoeien – en ze moeten niet proberen om jou datgene op te dringen waaraan jij ontgroeid bent. Wees toegankelijk tegenover alles; wees vriendelijk voor alles.

We kennen het verhaal achter dit werkje, *Aan de Voeten van de Meester* : Jiddu Krishnamurti krijgt privé wijsheidsonderricht van K.H., een van de Meesters van Wijsheid – en trouwens een van de interne oprichters van de Theosofische Vereniging. In meerdere sessies krijgt de jongeling instructies als voorbereiding op het Pad, zijn spirituele ontwikkeling. En te midden die instructies zien we dan de geciteerde paragraaf met betrekking tot rituelen en de hou-

ding die aangeraden wordt ten aanzien van rituelen en diegenen die rituelen verrichten of “nodig hebben”. En inderdaad, zo hard moeten we ons best niet doen om aan te voelen dat de raadgeving hier sterk de richting uit kan gaan van geringschatting.

De bewuste paragraaf kadert echter binnen het onderricht over “verdraagzaamheid”, meer nog, absolute verdraagzaamheid jegens alle geloofsovertuigingen die, zo wordt eveneens gesteld in dit gedeelte van *Aan de Voeten van de Meester*, allemaal “een pad naar het hoogste” vormen, de eigen godsdienst zowel als die van anderen. De weg naar geringschatting van rituelen en hen die ze uitvoeren en bijwonen, ligt in dit citaat ogenschijnlijk wagenwijd open, doch hier is meer dan ruimte genoeg om ons onderscheidingsvermogen maximaal aan het werk te zetten en te komen tot een iets genuanceerder benadering.

Ten eerste, kadert de raadgeving van de Meester binnen een persoonlijke instructie waarin de nadruk voornamelijk ligt op het “vrij zijn van dweepzucht en bijgeloof” met, in de tweede plaats, daaraan verbonden het feit dat “ceremoniën niet noodzakelijk zijn.”

Het vrij zijn van dweepzucht en bijgeloof is uiteindelijk een gouden raadgeving voor iedereen onder alle omstandigheden, zowel voor diegenen die rituelen uitvoeren of bijwonen, als voor diegenen die daar niets van willen weten. Meer nog, opdat het ritueel zijn doel naar behoren kan dienen, nl. het worden tot pad naar de allerhoogste, naar zelfrealisatie, naar volledige dienstbaarheid, dient de uitvoering of het ontvangen ervan vrij te zijn van ieder element of elke innerlijke attitude die de weg naar die of dat allerhoogste – of kunnen we ook zeggen dat allerinnerlijkste - kan verhinderen. Dweepzucht en bijgeloof staan ook hier in het lijstje van te vermijden innerlijke attitudes wil men succesvol rituele arbeid verrichten en dit is geldig voor alle rituele arbeid

Vervolg van pagina 9

De Bharata Samaj, een hervormd Hindoeritueel

Sabine Van Osta

binnen welk kader of welke overtuiging dan ook. Dat rituelen al te vaak verzamelen tot holle of melige vertoningen, heeft om die reden meer te maken met uitvoerders en publiek dan met het ritueel zelf.

Laten we hierbij nog het onderscheid maken tussen ware devotie en dweepzucht en bijgeloof in die zin dat ware devotie volledig zelfloos is, terwijl bij dweepzucht en bijgeloof het gehalte aan zelfgerichtheid en zelfbehoud meer dan behoorlijk mag genoemd worden, al blijft de persoon zelf doorgaans totaal blind voor dat element in hun innerlijke houding.

Dat ceremoniën of rituelen niet noodzakelijk zijn, is eigenlijk de evidentie zelve. Dat rituelen niet geschikt zijn voor iedereen, noch als uitvoerders noch als publiek, is evenzeer eenvoudig en logisch. Dat dit als reden aangegrepen wordt om te besluiten dat rituelen daarom minderwaardig zouden zijn als pad naar het hoogste, lijkt eerder een vreemde gevolgtrekking en enigszins in tegenspraak met de eerdere stelling dat iedere geloofsovertuiging – en daaraan gekoppeld de bepaalde beoefeningen voorgeschreven door die geloofsovertuiging - beschouwd kunnen worden als een pad naar het allerhoogste, welke stelling voortvloeit uit het “vrijheid van denken”. Dat de openbaringsgodsdiensten zich bezondigd hebben – en dit vaak nog steeds doen – aan het opdringen van hun gebruiken en rituelen aan mensen van binnen en buiten hun geloofs-gemeenschap die daar misschien niet zo'n behoefte aan hebben, is een spijtig, en voor de toekomst te vermijden feit. Er is daarnaast geen enkele reden te bedenken waarom het uitvoeren of bijwonen van rituelen aanleiding moet zijn om zich “beter” te voelen ten opzichte van de medemens. Wel integendeel, dit blijkt in de wereld van nu meer dan ooit juist een groot probleem te zijn omdat het alleen maar verdeeldheid zaait, daar waar dit helemaal niet nodig is, ja, daar waar het zelfs gevaarlijk wordt.

Dit alles om te zeggen dat ieder pad als

uiteindelijk doel heeft het terugbrengen tot eenheid, het terugbrengen tot eenheid van de mens met zijn diepste kern, en daardoor het terug bewustworden van de allesomvattende eenheid waarin wij allen reeds aanwezig zijn. Wanneer rituelen daartoe een aanleiding kunnen vormen op hun manier, dan zijn zij als weg evenwaardig aan alle andere paden en oefeningen die tot hetzelfde doel leiden.

Reden genoeg dus, om in dit nummer rond het Hindoeïsme het ritueel van de Bharata Samaj van wat dichterbij te bekijken.

Ontstaan van de Bharata Samaj poeja

Zoals reeds aangegeven, kunnen we de Bharata Samaj poeja kaderen binnen het Hindoeïsme. Nu weten we uit een eerdere bijdrage in het Witte Lotusblad dat “Hindoeïsme” een verzamelterm is voor o.m. een zeer uiteenlopende en grote groep aan godsdienstbeoefenaars die meestal behoren tot een subgroep die

een bepaald aspect van Brahman aanbidden, die zelf toch Een is: Brahma (het scheppende aspect van de godheid), Vishnu (het onderhoudende aspect van de godheid) of Shiva (het transformerende aspect van de godheid). Binnen elk van deze subgroepen zijn nog eens ontelbare onderafdelingen en fracties te onderscheiden, doch alle hebben voldoende gemeenschappelijke punten om ze in een van de drie hoofd-categorieën onder te brengen.

Net zoals in andere openbaringsgodsdiensten, bestaan er binnen het Hindoeïsme rituelen rondom bepaalde overgangen of mijlpalen in het menselijk leven: geboorte en dood zijn zo van die mijlpalen en de toetreding tot de volwassengemeenschap is er ook zo een. Omwille van de eeuwenoude traditie, hebben rituelen dan de neiging om uit te groeien in complexiteit en duur zodat bepaalde rituelen vaak dagen in beslag nemen vooraleer ze helemaal zijn uitgevoerd. Dit was ook het geval met de

Upanajana of “snaar” ritueel

Binnen de Hindoetraditie wordt een individu tweemaal geboren: de fysieke geboorte vanuit de moeder en de spirituele geboorte, onder toezicht van de guru. De spirituele geboorte wordt gemarkeerd via het Upanayanaritueel of het “draad” ritueel is een typisch, zeer symboliek inwijdingsritueel dat wordt uitgevoerd wanneer een individu toetreedt tot een bepaalde Hindoeïstische school en officieel aangenomen wordt door een guru.

Van oudsher was het Upanayanaritueel bestemd voor kinderen van 8 jaar voor de Brahmaanse kaste, 11 jaar bij de Kshatriya kaste en 12 jaar bij de Vaishya kaste (voor de kasten, zie hierna). Vandaag staat het open voor allen en voor alle leeftijden. Meisjes doorlopen het Upanayanaritueel doorgaans voor zij huwen of alvorens de veda's te bestuderen. Het ritueel markeerde formeel de start van de opleiding van de leerling waarbij de veda's en/of verschillende disciplines of ambachten onderwezen werden, alnaargelang de kaste. Ingeval van ambachten markeert de Upanajana het toetreden tot een gilde. Gedeelten van het ritueel kunnen dan ook variëren al naargelang de ambacht waartoe de leerling toetreedt.

De ceremonie bestaat uit verschillende gedeelten waarin zowel de kandidaat, de familie van de kandidaat als de guru een rol hebben. Als onderdelen vinden we zowel een zuiveringsritus, een gedeelte bestemd voor het overdragen van spirituele instructies van guru op leerling, een feestbanker en, uiteraard, de nodige dankzegging.

De term upanajana of “snaar” ritueel verwijst naar de “heilige snaar” of Yajñopavitam – samengesteld uit drie draden - waarmee de guru de leerling tooit om aan te geven dat de periode van scholing of lering is aangebroken en voor de leerling is deze draad bedoeld als herinnering aan de taak die hem of haar tijdens deze periode te doen staat. Deze draad kent vele andere benamingen al naargelang de regio in India en kent vaak meerdere betekenissen maar bovenstaand is de hoofdbetekenis van dit symbool.

Vervolg van pagina 10

De Bharata Samaj, een hervormd Hindoeritueel

Sabine Van Osta

Upanayana, het zogenaamde “snaarritueel” maar ook het huwelijksritueel. Beide rituelen waren erg complex en namen meerdere dagen in beslag.

Zo kwam het dan dat in de jaren 20 van vorige eeuw, een aantal theosofen in Zuid-India, behorende tot de Brahmaanse kaste, de zogenaamde Bharata Samaj of “Liga van de Kinderen van India”, het initiatief namen om de bestaande rituelen te vereenvoudigen en te vernieuwen waarbij gebruik gemaakt werd van de kerngedeelten van de bestaande rituelen en waarbij de meest belangrijke Vedsche verzen behouden bleven. De Bharata Samaj werd geleid door Pandit A. Mahadeva Sastri, de toenmalige directeur van de Adyar bibliotheek en vooraanstaande Sanskrietgeleerde, die de vereenvoudiging en de verkorting van de vormelijke aspecten van het ritueel begeleidde. Geen enkel nieuw (in de zin van voordien onbestaand) element werd aan het ritueel toegevoegd en geen enkel essentieel element werd weggelaten.

Naast de vernieuwing van het ritueel, begon ook een geldinzameling voor de bouw van een nieuwe tempel ergens op het domein van de Theosophical Society in Adyar, want, bij een vernieuwd ritueel hoorde een nieuwe tempel. De nodige besluiten werden genomen door de Executive Council – het bestuursorgaan van de TS-, de nodige fondsen vergaard en het werk werd begonnen. De tempel was gepland klaar te zijn tegen de jubileumconventie van december 1925, tijdens het vijftigjarig bestaan van de Theosophical Society.

Een van de meest vernieuwende elementen is wel dat het Bharata Samaj ritueel gevierd wordt als gemeenschap eerder dan individueel, daar waar binnen het Hindoeïsme rituelen voornamelijk een individuele aangelegenheid zijn. Traditioneel begeeft iedere Hindoe zich naar de tempel om er zijn of haar rituele handelingen te stellen ten aanzien van de godheid, al dan niet bijgestaan door een priester, al naargelang van de noodzaak van dergelijke assistentie. Bij het Bharata Samaj ritueel worden de rituele hande-

lingen gesteld door een priester en een priesteres, en kan de groep zowel als iedere individuele aanwezige deelhebben aan de offeringen of andere gedeelten van het ritueel.

Dit congregationeel karakter van de ritus hebben we, volgens de herinnering van C. Jinarajadasa, blijkbaar te danken aan niemand minder dan Jiddu Krishnamurti. Ondanks het feit dat hij in zijn jonge jaren gekant was tegen elke vorm van ritueel – we zagen eerder in dit artikel dat dit deel uitmaakte van zijn occulte scholing – stond hij erop niet alleen betrokken te zijn bij de constructie van het nieuwe ritueel, maar wenste hij ook de eerste officiant te zijn. Welke zijn beweegredenen ook waren, zijn voornemen was rotsvast en hij volhardde, want in de weken voorafgaand aan de jubileumconventie stortte hij zich op de voorbereidingen. Zo diende hij vele Sanskrietverzen te memoriseren, hij, Brahmaan van geboorte, die eigenlijk geen Sanskriet kende en wars was van iedere vorm van ceremonie.

Tegen de jubileumconventie van 1925 was de tempel klaar, was de vorm, het ritueel van de Bharata Samaj poeja klaar en was ook Krishnamurti klaar om die eerste publieke uitvoering van het ritueel te realiseren, waarbij alle kastes, en zelfs de kastelozen, vertegenwoordigd waren. Dit laatste was nog nooit gezien in India en vormde dus nog een ander zeer vernieuwend element ten opzicht van de traditie. En de jonge Krishnamurti bracht het er goed en gratieus vanaf.

Het ritueel werd eveneens vertaald in het Engels, opdat C.W. Leadbeater alles goed kon volgen. Dit was van belang omdat Leadbeater tevens de helderziende observaties deed tijdens de uitvoering en zag wat er zich in het subtiële afspeelde bij elk van de onderdelen van het ritueel. Dit soort oefening was reeds veelvuldig gebeurd, o.m. bij het christelijke ritueel dat wij kennen als de eucharistie, of nog het ritueel zoals beoefend wordt in de vrijmetselarij. Ook bij de Bharata Samaj wordt door de uit-

voering van het ritueel een tempel opgetrokken van subtiële materie en wordt een rituele deva of engel aangehouden die instaat voor de uitstorting van goddelijke kracht. Maar daarover meer in het hiernavolgende gedeelte over de samenstelling en opbouw van de poeja.

Vernieuwende elementen van de Bharata Samaj poeja

De Bharata Samaj was in meerdere opzichten vernieuwend, soms zelfs revolutionair te noemen. We zetten hierna de verschillende elementen op een rijtje, waarom dit zo gesteld kan worden:

- congregationeel karakter;
- gevierd in aanwezigheid van alle kastes, zelfs van de kastelozen;
- was oorspronkelijk zo bedoeld dat alle Hindoes het ritueel mochten uitvoeren, dus niet alleen Brahmanen – zover zou het echter niet komen. Wel werden tests gedaan met een niet-Brahmaanse officiant waarbij toch belangrijke verschillen werden waargenomen.
- eenzelfde soort test werd gedaan met een vrouwelijke officiant waarbij geen noemenswaardige verschillen werden waargenomen in de ontstane fijnstoffelijke vorm. Een filmpje van een Bharata Samaj Poeja werd gepost op Youtube door Pradeep Talwaker. Het gaat om een opname van een poeja uitgevoerd door de theosofische Poona Lodge in India (<https://youtu.be/nx6qFCXaw8Y>).

Onderdelen van de poeja

Rituelen, in welke vorm zij ook gestalte krijgen, hebben steeds een aantal vaste onderdelen. Daarom ook is een van de kenmerken van rituelen een stabiele uitwerkings- en uitvoeringsvorm die teruggaat op een zeer lange traditie.⁽¹⁾ Als dan de leden van de Bharata Samaj een aantal van hun Hindoerituelen wilden vereenvoudigen en terugbrengen tot de meest elementaire essentie, dan mag men inderdaad van het eindresultaat verwachten dat het ook alleen maar die essentiële elementen bevat. We zien

Vervolg van pagina 11

De Bharata Samaj, een hervormd Hindoeritueel

Sabine Van Osta

dan ook sommige van de meest traditionele Vedische verzen en mantra's de revue passeren, waaronder uiteraard de Gayatri mantra en de Purusha Sukta, waarover zo dadelijk iets meer.

Het ritueel bestaat uit de achtereenvolgende onderdelen: de opdracht, het bouwen van de tempel, de wieroking, de aanroeping, de aanbedding, de heilige communie, de ontbinding van de subtiele tempelvorm, de eindzegeningen en de uitzending. De eerste vijf gedeelten vormen daarbij de voorbereiding op het gedeelte dat de "heilige communie" wordt genoemd. In het ritueel staat ook aangegeven wat de bedoeling is dat er gebeurt in het subtiele tijdens elk van de onderdelen. De navolgende beknopte beschrijving zal dit duidelijk maken.

Opdracht

In het onderdeel dat de opdracht wordt genoemd, gebeuren er eigenlijk achtereenvolgens drie dingen: het ritueel wordt opgedragen aan Hari, de Een-in-Drie, en vermits we hier in de Hindoe-traditie zijn, wordt met deze formulering verwezen naar Brahma, Vishnu en Shiva. Vervolgens zuivert de priester zichzelf als officiant alsook de aanwezigen, dit laatste door middel van een beetje wijwater dat in de palm van de

rechterhand wordt gegoten van iedere aanwezige, gedronken wordt en het restant uitgewreven over het hoofd. Vervolgens zuivert de priester de grofstoffelijke tempel – alwaar de subtiele tempel zal worden opgetrokken -, met één slag van een bel en een formule die erop gericht is om hogere devas aan te trekken en de subtiele wezens van lager allooï te weren uit de plaats van rituele arbeid. Tot slot wordt gesteld dat de eigenlijke aanbedding aanvangt en door niets of niemand gestopt zal kunnen worden.

Vormen van de tempel

Vervolgens wordt een eerste maal de Gayatri gereciteerd, de mantra der mantra's of de maha-mantra genoemd:

Om, Bhuh, Bhuvah, Svah, Om,

waarmee de drie lagere bestaans- of bewustzijnsgebieden of werelden worden aangeroepen: de fysieke, de emotionele en de mentale werelden. In gedachten verzegelt de officiant als het ware de plaats in al deze gebieden tegen ongunstige invloeden van buitenaf. De mate waarin dit slaagt is volledig afhankelijk van de mate waarin de priester zich realiseert en aanvoelt waar hij mee bezig is bij het reciteren van die eerste Gayatri.

In het subtiele wordt de hoofdtorenspits gevormd.

Vervolgens komt de wieroking.

Wieroking

Bij de wieroking roept de priester verschillende goden aan (Prajapati, Indra, Soma, Varuna, Yama en Agni²). Daarna worden opnieuw de zeven gebieden zoals ze in de Gayatri zijn opgenomen, aangeroepen:

*Om! Bhuh, Om! Bhuvah, Om! Svah,
Om! Mahah, Om! Janah, Om! Tapa,
Om! Satyam!*³

Bij iedere aanroeping wordt in het ritueel in totaal subtiele zeven stralen witgouden licht uitgestraald vanuit de hoofddirecteerder in horizontale richting, voorwaarts (zie schets).

In het subtiele neemt de gedachtevorm van de subtiele tempel toe in omvang en

stijgen de hoofdtorenspits en bijkomende kleinere spitsen verder de hoogte in.

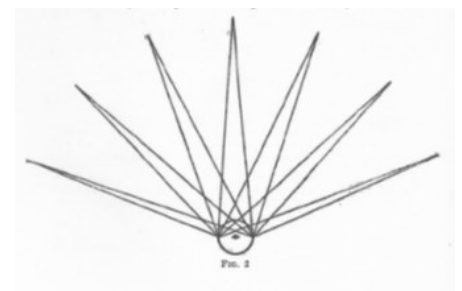
Achtereenvolgens worden verschillende Devarijken aangeroepen: de deva's van vuur, water en licht.

Invocatie

Bij de aanroeping van de vuurdeva, wordt deze ook daadwerkelijk "aangeroepen in de stof" door middel van het branden van kamfer. Iets later in dit gedeelte van het ritueel, wordt er rond gegaan met de as, waarbij iedere deelnemers de middelvinger van de rechterhand in de as doopt en een soort kruisteken maakt door met die vinger achtereenvolgens de kruin, het voorhoofd, de keel, de navel, het hart, de linkerschouder en de rechterschouder aan te raken. Nadat alle aanwezigen dit hebben kunnen doen, wordt ten derde male de Gayatri door allen gereciteerd.

Bij de aanroeping van de waterdeva, wordt er water gesprenkeld in alle richtingen waarbij opnieuw wordt gevraagd om alle zeven bestaansgebieden en onze overeenkomstige componenten te zuiveren, die ieder op verschillende wijzen worden aangeduid waaronder ook door middel van de klassieke yogische indeling, nl de kosha's: annamaya, pranamaya, manomaya, vijnanamaya, anandamaya⁴, met bijzonder aparte vermelding van de atmische component (zetel van de Wil) en tot slot het Innerlijk Zelf. Vervolgens wordt opnieuw afgerond met een vierde Gayatri mantrarecitatie.

Onder het aansteken van een aparte vlam, worden de deva's van Licht aangeroepen en deze laatste van de in het ritueel opgenomen aanroepingen wordt

Vervolg op pagina 13

Vervolg van pagina 12

De Bharata Samaj, een hervormd Hindoeritueel

Sabine Van Osta

afgerond met een vijfde, gemeenschappelijk gereciteerde Gayatri.

Het uiteindelijke resultaat van het ritueel, zichtbaar in het subtiele, tot hier toe, is een tempel van subtiele materie die enigszins uitsteekt buiten de vorm van het grofstoffelijke tempelgebouw, echter nog zonder volledig dak. Het dak wordt “afgewerkt” bij aanvang van de Aanbidding die nu volgt.

Aanbidding

Op dit punt van het ritueel gekomen, wordt verder gegaan met het reciteren van een aantal verzen uit de beroemde Purusha Sukta, de Hymne van Het Kosmische Zijn (Purusha) afkomstig uit de Rig Veda. Opnieuw wordt hier gewerkt met aangestoken kamfer terwijl allen rechtstaan en de verzen van de Purusha Sukta reciteren.

In dit gedeelte van het ritueel verschijnt de deva, een grote blauwe verschijning, juist boven het altaar. Het vuur wordt tot bij iedere aanwezige gebracht die de handen eventjes in het licht baadt. Samen met de vuurdrager, gaat iemand met een schaal bloemen mee rond en iedere aanwezige neemt een bloem van

de schaal. Bij het einde van de daaropvolgende hymne volgt opnieuw een rondgang met de schaal met bloemen en wordt iedere bloem terug op die schaal gelegd. De schaal vol met “geofferde” bloemen wordt opnieuw richting het altaar gebracht en bij de verzen die daarop gereciteerd worden, verschijnt een kroon op de hoofdtorens. Het vervolg van de recitaties doet de subtiele tempelvorm alleen nog maar in omvang toenemen.

Communie

Bij aanvang van de heilige Communie wordt voor een zesde maal de Gayatri gereciteerd, ditmaal zachtjes. De subtiele vorm is nu maximaal en de verzen die worden gezongen, doen mensen met een Christelijke achtergrond enorm

denken aan de litanieën, steeds sterker wordende recitaties waarbij naar de uitstorting van goddelijke kracht wordt toegewerkt. Tijdens de Communie dan, wordt rondgegaan met water dat wordt uitgedeeld aan alle deelnemers, in zekere zin het equivalent van de christelijke hostie. In beide gevallen gaat het om een deel hebben aan het antwoord van bovenaf op het zojuist volbrachte ritueel.

Eindzegeningen

Tot slot, wanneer iedere aanwezige van het water heeft genuttigd, wordt de ceremonie met een aantal eindzegeningen en –formules afgesloten en wordt in het subtiele de tempelvorm zachtjes ontbonden. Allen gaan huns weegs.

Vervolg op pagina 15

Prayers of the religions – gebeden van de religies

De Bharata Samaj poeja was niet de enige vernieuwing die we mede aan Jiddu Krishnamurti te danken hebben. Er is er zo nog een die we stevast bij het begin van elke Internationale Conventie of theosofisch Congres aantreffen: de zogenaamde “Prayers of the Religions” of Gebeden van de Religies. De suggestie kwam in datzelfde jaar 1925, of niet elke dag begonnen kon worden met de gebeden van alle religies bij wijze van openingsceremonie. En sinds die tijd wordt inderdaad elke Internationale Conventie geopend in een korte ceremonie met de gebeden als vast onderdeel. Daarom niet elke conventiedag, maar zeker bij de opening en de sluiting ervan. De gebeden van de religies worden telkens afgesloten met de aanroep van Annie Besant die steeds als laatste wordt gereciteerd door alle aanwezigen samen.

Boeddhisme
Ba'hai

Zoroastroïanisme
Jodendom

**O verborgen Leven, trillend in elk atoom;
 O verborgen Licht, schijnend in elk wezen;
 O verborgen Liefde, alles omvattend in Een-Zijn;
 Moge elk die zich een voelt met U,
 Zich daarom ook Een weten met elk ander.**

Hindoeïsme
Islam

Christendom
Jainisme

Tim Boyd, Internationaal President, op tournee in Europa

Ook dit jaar zal de Internationaal President van de Theosophical Society een aantal landen in Europa bezoeken. Het programma voor juli en augustus ziet er als volgt uit:

Engeland - (secretary@theosoc.org.uk)

31 juli tot 7 augustus, Birmingham. Zomerschool van de Engelse TS, met als thema:

The Relevance of Theosophy: Spirituality in Daily Living

2 augustus, Birmingham. The Blavatsky Lecture.

4 augustus, Birmingham city. Public Lecture.

Finland - (info@teosofinenseura.fi)

7 tot 8 augustus, Kreivilä. Theosofisch weekend. Lezing en studiegroep over *The Imprint of Theosophy*.

9 augustus, Helsinki. Publieke lezing met als thema: *The Solution to All Problems*.

12 augustus, Helsinki. Ledenontmoeting in de Hoofdzetel.

Estonia - (info@teosofinenseura.fi)

11 augustus, Tallinn. Publieke lezing met als thema *Forgotten Truths*.

Nederland - (info@theosofie.nl)

23 augustus, ITC Naarden: Dutch Day met de Internationaal President.

Vorig jaar was een succesvolle dag. Ook nu zal Tim Boyd, Internationaal President van de Theosophical Society het Internationaal Theosofisch Centrum in Naarden bezoeken. Het wordt een heel gevarieerd programma met tal van nieuwe aspecten van het theosofisch werk. Aankomst en verwelcoming met koffie om 10.00 uur.

Voor meer gegevens, gelieve onze [Facebookpagina](#) regelmatig te raadplegen. Meer informatie kan u ook verkrijgen op GSM 0486 631 997 of 0476 879 968.

Theosofische Orde van Dienst

Boek: *Universele Goddelijke oerkrachten*

in het fysieke en geestelijke bestaan

We komen nog even terug op de voordracht van Nancy Secrest, Internationaal Secretaris van de Theosophical Order of Service op 7 mei 2015 in Brussel.

De tekst van deze voordracht verscheen in Het Witte Lotusblad van juni 2015 en kende een prachtig gevolg: De Theosofische Orde van Dienst België ontving een schenking van 100 exemplaren van het boek

UNIVERSELE GODDELIJKE OERKRACHTEN

in het fysieke en geestelijke bestaan

Dit boek werd geschreven door Maria (Mira) Lootens, lid van Loge Witte Lotus.

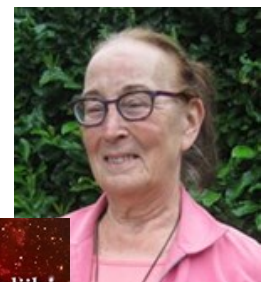
De Theosofische Orde van Dienst België zal deze boeken nu verkopen aan de prijs van € 20, en de opbrengst hiervan zal besteed worden aan een goed doel.

Met onze oprecht dank aan Mira voor dit fantastische geschenk!

Dit prachtige boek van Mira stemt tot nadenken. Zij is erin geslaagd om op een onderbouwde manier te wijzen op de enerzijds complexe en anderzijds toch evenwichtige verhoudingen binnen het universum, zowel op fysisch en op geestelijk vlak. Zij baseert zich daarbij op resultaten van wetenschappelijk onderzoek, verworvenheden uit de filosofie, bevindingen van mystici en eigen ervaringen.

Maria (MIRA) Lootens volgde muziekstudies aan het Conservatorium van Antwerpen en was actief werkzaam als muzikant en muzieklerares. Ook was ze werkzaam als schilder en heeft ze verscheidene succesvolle tentoonstellingen gehouden met kosmische onderwerpen en landschappen, geïnspireerd door de boeken van Tolkien. Ze volgde 5 jaar cursussen over Astronomie en Kwantumfysica en ze

heeft intense studie gedaan van o.a. Natuurwetenschappen, Natuurgeneeswijzen, filosofische, spirituele en religieuze onderwerpen.

Loge Witte Lotus
Programma werkingsjaar 2014-2015

Zondaglezingen
Van 11.00 uur tot 13.00 uur
Locatie: OC Katrinahof, Fromentinstraat 1 te 2050 Antwerpen-linkeroever

07/09/2015	Sabine Van Osta	Spirituele zuivering
04/10/2015	Jo Haazen	Meester Peter Deunov
01/11/2015		Geen bijeenkomst
06/12/2015	Mira Lootens	Universele oerkrachten in het fysieke en geestelijke bestaan

Alle studie-avonden en zondaglezingen zijn gratis toegankelijk voor leden en geïnteresseerden
Iedereen is van harte welkom !

Voor de zondaglezingen wordt een vrije bijdrage in de kosten gevraagd (is echter geen verplichting!)
Alle informatie over het programma is te bekomen via **GSM: +32 486 631 997 en +32 476 879 968**
Of *per mail: info@logewittelotus.be*

Studieavonden
van 20.00 uur tot 21.30 uur

Locatie: Milisstraat 22 te 2018 Antwerpen

1ste donderdag van de maand: Thema-avond: Agni yoga: Hart

2de donderdag van de maand: Ethica: **Aan de voeten van de Meester**

Gewerkt wordt aan de hand van het werkboek van Christian Vandekerkhove

3de donderdag van de maand: Thema-avond: Agni yoga: Hart

4de donderdag van de maand: Toegepaste Theosofie: Vraag en antwoord

Met aansluitend: **Genezingsmeditatie**

5de donderdag van de maand: Vrij onderwerp

Vervolg van pagina 13

De Bharata Samaj, een hervormd Hindoeritueel

Sabine Van Osta

Noten:

- Om een standaardwerk te citeren dat diep ingaat op rituelen kunnen wij aanbevelen: Catherine Bell, *Ritual, perspective and dimensions*, 1997, Oxford University Press.
- Prajapati: heren van procreatie en bescherming; Indra: aanvoerder van de devas; Soma: het levenselixir; Varuna: godheid van water en de hemelse oceaan; Yama: god van de dood; Agni: de vuurgod, hij die offeringen aanvaardt om ze door te schuiven aan andere godheden.
- De zeven hogere werelden: de aarde (Bhuh), de hemelwereld, die zone die we in de theosofie bestempelen als Devachan (Svah), de regio tussen deze twee is Bhuvah. Janah, Tapah, en Satyam vormen de Brahmaloeka, de hoogste hemelwerelden, waar gelukkige zielen hun belonging ophalen in spirituele eenheid met hun godhead en verlichting bereiken op het einde van de cyclus van manifestatie. Mahah is dan de tussenwereld, tussen Brahmaloeka en Bhuh, Bhuvah en Svah.
- Annamaya, pranamaya, manomaya, vijnanamaya, anandamaya of de omhullende lagen van de werkelijke mens, respectievelijk de sluier van fysieke stof, sluier van de levensadem (etherisch dubbel), sluier van het lager denkvermogen, sluier van het hoger verstandslichaam en de sluier van gelukzaligheid.

Korte cursus Pragmatische Astrologie in Brussel

Door Fons Wils

In het juninummer van Het Witte Lotusblad kondigden we de kortlopende cursus aan:

“Pragmatische Astrologie”

Een cursus die gegeven in het Nederlands door Fons Wils en zal doorgaan in het

gebouw van de Belgische Theosofische Vereniging vzw

Geuzenplein 8

1000 Brussel.

In het septembernummer van onze nieuwsbrief komen we hier meer gedetailleerd op terug. Hieronder geven we alvast nog even de data:

Data: dinsdagen 29/09 - 06/10 - 13/10 - 20/10 en 27/10/2015. Begin om 20.00 uur stipt.

Wie nu al meerdere informatie wenst, kan deze bekomen op de GSM-nummers 0486 631 997 (Sabine van Osta) en 0476 879 968 (Lieve Opgenhaffen) of via mail: sabinevanosta.be@gmail.com of godelieve.opgehaffen@telenet.be

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap. Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn

leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar gemaakt worden of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningingen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en er naar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

De Belgische Theosofische Vereniging

De Theosofische Vereniging werd opgericht te New York op 17 November 1875. Haar internationaal hoofdkwartier is gevestigd te Adyar (Chennai), India. Zij is een ontmoetingsplaats van zoekers naar waarheid en heeft afdelingen in vele landen over de hele wereld.

In Europa is een Internationaal Theosofisch Centrum gevestigd te Naarden (Nederland). In België zijn er loges te Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent en Leuven. Zij organiseren met grote regelmaat voordrachten en studiebijeenkomsten en sommige, waaron-

der die in Brussel en Antwerpen, beschikken tevens over een uitgebreide bibliotheek. De voornaamste taak van de vereniging bestaat erin gelijkgestemde mensen bij elkaar te brengen en hen te stimuleren in hun zoekproces naar waarheid.

Loge Antwerpen werd opgericht in 1899. Loge Witte Lotus was tot voor kort de jongste loot uit de Belgische Theosofische familie. Opgericht in 2006, beoogt deze Loge eveneens een aantrekkingspool te zijn voor zoekers naar en onderzoekers van waarheid.

Alle links, nationaal en internationaal, zijn te vinden op onze website:

www.logewittelotus.be

